

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karla Kosteckého a Mgr. Karolíny Tylové, LL.M., v právní věci žalobce **M.a.s.**, se sídlem xx, zastoupeného Mgr. Alešem Smetankou, advokátem se sídlem Kocián Šolc Balašník, advokátní kancelář, s.r.o., Jungmannova 745/24, 110 00 Praha 1, proti žalovanému **Krajskému úřadu Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 10. 2011, č. j. KULK 80868/2011/ODL/37,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 27. 10. 2011, č. j. KULK 80868/2011/ODL/37, se z r u š u j e pro vady řízení a věc se v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.**
- II. Žalovaný j e p o v i n e n nahradit žalobci náklady řízení ve výši 8 808 Kč, k rukám jeho právního zástupce Mgr. Aleše Smetanky, advokáta se sídlem Kocián Šolc Balašník, advokátní kancelář, s.r.o., Jungmannova 745/24, 110 00 Praha 1, ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :**I. Žaloba**

Žalobce se žalobou podanou v zákonné lhůtě domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzen platební výměr č. 5/2011 Městského úřadu Jablonec nad Nisou (dále jen „správce poplatku“) ze dne 8. 4. 2011, č. j. 40739/2011, sp. zn. 282/2011/OOR/VHP, na místní poplatek ve výši 49 934 Kč za období 1. 1. – 31. 3. 2011 (I. čtvrtletí 2011), za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí.

Žalobce považuje rozhodnutí vydané v obou stupních řízení za nezákonná a protiústavní.

Nejprve v žalobě obšírně namítá protiústavnost procedury přijímání zákona č. 183/2010 Sb., a to v části, kterou byl novelizován zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve věci zpoplatnění „jiných technických herních zařízení povolovaných Ministerstvem financí“. Brojí proti praxi legislativních přílepků. Nekoncepčnost protiústavně přijaté novelizace dle žalobce potvrzují i další novelizace provedené zákony č. 300/2011 Sb. a č. 458/2011 Sb.

Podstatnou částí žalobních námitek žalobce brojí proti samotnému vyměření místního poplatku za tzv. „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí“, namítá, že místní poplatek nebylo možné vůbec vyměřit, s tím, že výklad zákona o místních poplatcích zaujatý správními orgány je nesprávný. Podle zákona o místních poplatcích ve spojení se zákonem č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění účinném v rozhodné době (dále jen „zákon o loteriích“), nelze v případě koncového interaktivního videoloterijního terminálu (dále také „IVT“), jako součásti centrálního loterijního systému (dále také „CLS“) místní poplatek vůbec stanovit a vybírat. Podle žalobce mohou být správcem poplatku zpoplatněny toliko celé CLS provozované v rámci územní působnosti určitého správce poplatku, nikoli jednotlivé koncové IVT jakožto pouhé součásti (zobrazovací jednotky) každého z těchto technických herních zařízení. Koncový IVT není samostatnou na okolí nezávislou jednotkou, na které by bylo možné realizovat celý sázkový proces, nemůže se tedy jednat o jiné technické herní zařízení. Základem je dle žalobce ustanovení § 1 odst. 1 zákona o loteriích, z něhož žalobce dovozuje, že má-li se jednat o herní zařízení, musí být způsobilé k naplnění celého sázkového vztahu, tuto podmínku IVT jako koncové zařízení nesplňuje, žalobce v tomto směru odkazuje na Standard CLS s IVT vydávaný Ministerstvem financí, který CLS definuje jako systém sestávající se z centrální řídicí jednotky, místní kontrolní jednotky a početně neomezených koncových zařízení. Žalobce z toho také dovozuje, že koncové IVT, protože dané parametry nesplňují, nebyly ani Ministerstvem financí samostatně povoleny na základě zákona o loteriích. Žalobce také odkazoval na vyjádření Elektrotechnického zkušebního ústavu, s.p., který dospěl k závěru, že technické herní zařízení je funkčně nedělitelné, určené k realizaci loterie a jiné podobné hry ve smyslu § 1 odst. 1 zákona o loteriích, tedy takové, které realizuje hru, tj. CLS jako celek, nikoli jednotlivé koncové IVT, jak to učinili žalovaný a správce daně. Stejný názor zaujal

i Institut pro testování a certifikaci, a.s.

Další část žalobní argumentace se soustředí na charakter povolení loterií a jiných podobných her Ministerstvem financí. Žalobce dovozuje, že Ministerstvo financí ve smyslu § 50 odst. 3 zákona o loteriích povoluje provozování sázkové hry, v daném případě prostřednictvím CLS, kdy jde o funkčně neoddělitelné zařízení, nikoli koncové IVT. Pokud žalovaný považuje IVT za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí, je to v rozporu s obsahem jednotlivých povolení.

Žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu v souvislosti s postupem správců poplatků při vybírání správních poplatků, kdy odmítl ryze formální přístup a zdůraznil systematiku a základní principy zákona o loteriích, a dovedl, že předmětem zpoplatnění je výnos z provozování za příslušný rok, nikoli každé vydání povolení k provozování her ze strany Ministerstva financí, když zdůraznil, že povolení se vyžaduje na určitou hru jako takovou, bez ohledu na to, na kolika zařízení či provozovnách

je provozována. Žalobce také poukázal na odlišný přístup zpoplatnění správními poplatky u VHP, které jsou zpoplatněny samostatně a také samostatně povoleny, zatímco CLS je zpoplatněn na principu procentního výtěžku z celé hry.

Žalobce dále napadeným rozhodnutím vytýká, že byla vydána na základě neúplně zjištěného skutkového stavu, neboť byly zpoplatněny IVT a 1 vícemístné technické herní zařízení, které v příslušném období nebyly uvedeny do provozu, resp. již v provozu nebyly. Správce poplatku a žalovaný neměli zpoplatnit všech 10 koncových IVT a 1 vícemístné technické herní zařízení a 1 elektromagnetickou ruletu (dále jen „EMR“), ale měli ve správním řízení zjistit, která koncová zařízení byla skutečně v provozu. Žalovaný nesouhlasil se závěrem, že místnímu poplatku podléhá každé povolené technické herní zařízení bez ohledu na to, zda bylo uvedeno do provozu. Podle § 1 písm. g) a § 10a odst. 1 zákona o místních poplatcích nepodléhá místnímu poplatku takové jiné technické herní zařízení, které nebylo uvedeno do provozu, tj. umístěno a poprvé do provozu uvedeno, tj. připojeno k příslušnému CLS, resp. to, jehož provoz byl ukončen, ačkoli neuplynula doba, na kterou bylo povoleno. Žalobce opět odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která hovořila o zpoplatnění samotného provozování loterií a jiných her. Žalobce taktéž odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 17. 3. 1999, sp. zn. 16 Ca 261/98, který zdůraznil jako rozhodnou skutečnost pro stanovení poplatku (byť v případě VHP) skutečnou délku trvání jeho provozu. Žalobce se proto dovolává rozporu dotčené vyhlášky se zákonem o místních poplatcích, která váže vznik, resp. zánik poplatkové povinnosti na den právní moci příslušného povolení jiného technického herního zařízení. Žalobce odkázal na přehled IVT a 1 vícemístného technického herního zařízení, jejichž umístění bylo Ministerstvem financí schváleno, ale u nichž byl provoz již trvale ukončen a které nebyly na území fakticky umístěny.

Napadeným rozhodnutím byla vytýkána nepřezkoumatelnost a nezákonnost uložené sankce. Správce poplatku nebyl oprávněn místní poplatek navýšit, neboť žalobce, vycházející ze správné interpretace zákona o místních poplatcích a vyhlášky, poplatkovou povinnost splnil. Uložení sankce ve výši dvojnásobku nebylo možné odůvodnit pouhým odkazem na skutečnost, že místní poplatek nebyl zaplacen ve správné výši. Žalobce zopakoval, že svou povinnost splnil ve výši, jak sám dovodil příslušným výkladem právních norem, přesto byl správcem poplatku svévolně postaven na roveň subjektům, kteří poplatkovou povinnost nesplnili svévolně či bez relevantních důvodů. Správní orgány nezohlednily veškerá relevantní hlediska a okolnosti, zejména nepřihlédli k důvodům jednání žalobce plynoucího z nejednoznačného znění právních předpisů. Sankce je nepřiměřená okolnostem případu.

Žalovaný a správce poplatku nerespektovali zásadní zásadu *in dubio mitius*, resp. *in dubio pro libertate*, když v případě nejednoznačného výkladu příslušných ustanovení právních předpisů neaplikovali výklad ve prospěch žalobce jako poplatníka poplatku. Žalobce se dovolával toho, že termín jiné technické herního zařízení nebyl v zákoně o místních poplatcích ani zákoně o loteriích ani v jiném právním předpisu definován, nelze pak tvrdit, že právní úprava byla jednoznačná. Aplikací shora uvedených zásad se zabíral Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 10. 2008, č. j. 7 Afs 54/2008-155, s odkazem na nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 666/02 a I. ÚS 643/06, podle nichž je třeba při více výkladech veřejnoprávní normy volit ten, který nejméně, resp. vůbec zasahuje do toho kterého práva

základního práva a svobody s tím, že státní orgány mohou při ukládání a vymáhání daní činit jen to, co jim zákon výslovně umožňuje a šetřit při tom podstatu a smysl základních práv a svobod. Dále upozornil na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, s tím, že je třeba dát přednost výkladu ve prospěch soukromé osoby jako poplatníka. Pokud správní orgány tyto principy neaplikovaly, rozhodovaly v rozporu s čl. 11 odst. 1 a 5 Listiny základních práv a svobod, neboť žalobce zatížily nad rámec zákona.

Ze všech uvedených důvodů žalobce navrhoval zrušení jak rozhodnutí žalovaného, tak předmětného platebního výměru, a požadoval náhradu nákladů řízení.

II. Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě setrval na důvodech svého rozhodnutí, dovolával se skutečností, plynoucích ze správního spisu. Nejprve uvedl, že mu nepříslušelo posuzovat zákonnost postupu přijetí zákona č. 183/2010 Sb., tímto zákonem byl vázán. K další části žaloby žalobce uváděl, že smysl novely zákona o místních poplatcích je jasný. Odkázal také na závěry Ústavního soudu v nálezu ze dne 14. 6. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10, v němž judikoval, že nic nebrání tomu, aby IVT byly podřazeny pod širší definici dle § 2 písm. e) zákona o loteriích, a postavil je tak na roveň výherních hracích přístrojů (dále také jen „VHP“). Shodné argumenty obsahuje rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. 10. 2011, sp. zn. 10A 61/2011. I další novelizace zákona o místních poplatcích a zákona o loteriích daný výklad pojmu potvrzuje. K další argumentaci žalobce žalovaný uvedl, že správní poplatky jsou vybírány až po uplynutí kalendářního roku v závislosti na skutečném výnosu, jedná se o dva odlišné zákony, které na sebe nelze aplikovat. Dále žalovaný setrval na názoru, že u jiného technického herního zařízení jsou místní poplatky vybírány bez ohledu na to, zda je zařízení v provozu či nikoli. S ohledem na výkon přenesené správy, žalovaný respektoval výkladové stanovisko Ministerstva financí. Je jen na obci, zda zvolí vybírání místního poplatku jen za provozované jiné technické herní zařízení či za povolené. Žalovaný poukázal na to, že žalobce nezaplatil místní poplatek ve správné výši včas, byl mu proto navýšen v souladu s § 11 zákona o místních poplatcích na dvojnásobek, když podle vyhlášky mohl být zvýšen až na trojnásobek. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

III. Zjištění ze správního spisu

Ze spisové dokumentace byly s ohledem na žalobní body zjištěny tyto rozhodné skutečnosti:

Žalobce zaslal správci poplatku ohlášení k místnímu poplatku, a to dne 20. 8. 2010 (8 IVT typu Apollo, Kajot, ProLink, Magic Lotto, Triple Player, a 1 provozovaný American Roulette), dne 1. 9. (4 taková zařízení) a 17. 9. 2010 (ukončení provozu 2 zařízení). K ohlášení žalobce připojil písemnost, v níž vyjadřuje nesouhlas s placením místních poplatků dle obecně závazné vyhlášky města Jablonec nad Nisou z důvodu, kdy dle něj nelze IVT podřadit pod pojem jiné technické herní zařízení z důvodů rozvedených již v žalobě. Další ohlášení žalobce učinil dne 25. 2. 2011, a to 1 zařízení rulety (za období I. čtvrtletí 2011)

Žalobce správci poplatku adresoval žádost o vrácení přeplatku ve výši 1 685 Kč (za IVT Triple Player), které správce poplatku vyhověl a žalobci přeplatek ve výši 1 685 Kč vrátil. Následovaly žádosti o vrácení přeplatku za IVT ProLink ve výši 1 685 Kč, za IVT Apollo ve výši 1 685 Kč a za IVT Kajot ve výši 1 685 Kč s doložením ukončovacích sestav IVT s datem ukončení provozu. K dalšímu ohlášení došlo ohledně zařízení Magic Lotto. Dne 23. 3. 2011 žalobce zaslal protokol o ukončení provozu IVT Magic Lotto.

Dne 23. 3. 2011 správce poplatku vydal platební výměr č. 3/2011 za III. čtvrtletí roku 2010, a protože byl v tu dobu již místní poplatek uhrazen, byl platební výměr jen založen do spisu. Dále správce poplatku vyzval žalobce k předložení pravomocných povolení Ministerstva financí o povolení provozování IVT na území města Jablonec nad Nisou, s připomínkou, že dle vyhlášky města Jablonec nad Nisou č. 8/2010 místnímu poplatku podléhají povolená jiná technická herní zařízení, nikoli jen provozovaná jako dle vyhlášky předchozí, čemuž žalobce následně vyhověl a příslušná rozhodnutí jsou součástí správního spisu.

Platebním výměrem č. 5/2011 ze dne 8. 4. 2011 správce poplatku výrokem I. vyměřil žalobci místní poplatek podle § 11 zákona o místních poplatcích a obecně závazné vyhlášky města Jablonec nad Nisou č. 8/2010 a podle daňového řádu za I. čtvrtletí roku 2011 ve výši 56 000 Kč s tím, že žalobce uhradil částku 31 033 Kč, proto je neuhrazená částka místního poplatku 24 967 Kč. Výrokem II. platebního výměru správce daně navýšil neuhrazenou část místního poplatku o částku 24 967 Kč a žalobci uložil, aby celkovou částku 49 934 Kč uhradil ve stanovené lhůtě na účet města Jablonec nad Nisou. V odůvodnění správce poplatku uvedl, že žalobce je podle obecně závazné vyhlášky č. 8/2010 poplatníkem místního poplatku za jiné technické herní zařízení, s tím, že poplatková povinnost je vázána na právní moc rozhodnutí Ministerstva vnitra k provozování. Poplatková povinnost byla stanovena s ohledem na počet IVT dle konkrétních povolení se zohledněním ukončení povolení i některých IVT (konkrétně uvedena jejich výrobní čísla a adresy, kde jsou umístěny). Součástí odůvodnění platebního výměru byla tabulka pro výpočet místního poplatku, správce poplatku zohlednil, že žalobce má na místním poplatku přeplatek 17 718 Kč, dále zaplatil 5 000 Kč dne 8. 3. 2011, částku 5 000 Kč dne 28. 3. 2011 a částku 5 000 Kč dne 31. 3. 2011, celkem tedy na místní poplatek na I. čtvrtletí 2011 uhradil 31 033 Kč, celková poplatková povinnost činí 56 000 Kč dle výpočtů, zbývá uhradit 24 967 Kč. A protože žalobce neuhradil místní poplatek včas a ve správné výši přistoupil správce poplatku k jeho navýšení dle § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích a v souladu s obecně závaznou vyhláškou města Jablonec nad Nisou č. 8/2010 na dvojnásobek.

K odvolání žalobce vydal žalovaný napadené rozhodnutí ze dne 27. 10. 2011, kterým odvolání zamítl a platební výměr správce poplatku potvrdil. Žalovaný konstatoval, že dle § 10a zákona o místních poplatcích se u jiného technického herního zařízení vyžaduje, aby bylo povoleno, místní poplatek byl v souladu s vyhláškou vybírán bez ohledu na to, zda bylo v provozu. Žalobce zaplatil na místních poplatcích celkem 57 448 Kč, poplatková povinnost za III. čtvrtletí 2010 a I. čtvrtletí 2011 byla celkem 82 415 Kč, proto byl platebním výměrem za I. čtvrtletí 2011 místní poplatek vyměřen ve výši 24 967 Kč. Protože nebyl místní poplatek zaplacen včas ve správné výši, byl v souladu s § 11 zákona o místních poplatcích zvýšen na dvojnásobek. K protiústavnosti novely zákona o místních poplatcích

zákonem

č. 183/2010 Sb. konstatoval, že zákonem byl vázán. Žalovaný dospěl k závěru, že jiným technickým herním zařízením ve smyslu loterijního zákona je třeba rozumět i koncový IVT, neboť jde o technické zařízení, pomocí kterého je provozována loterie nebo jiná podobná hra a bylo povoleno Ministerstvem financí. Odkázal i na nález Ústavního soudu Pl. ÚS 29/10 ze dne 14. 6. 2011. Smyslem příslušné novelizace byl zpoplatnění IVT jako zařízení obdobných VHP.

IV. Posouzení soudem

Napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející soud přezkoumal v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), poté co v přerušeném řízení po vydání nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 6/12 ze dne 9. 1. 2013, publ. na www.nalus.cz, pokračoval, v mezích a rozsahu uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), vycházeje přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že některé žalobní námitky jsou důvodné.

Na prvním místě soud s odkazem na již zmíněný nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 6/12 ze dne 9. 1. 2013, konstatuje, že žalobcovy námitky směřující do protiústavnosti části zákona č. 183/2010 Sb., jímž byl novelizován zákon o místních poplatcích, jsou nedůvodné. Otázka byla již Ústavním soudem zodpovězena a Ústavní soud v cit. nálezu dospěl k závěru, že zmíněná novela nebyla přijata ústavně nekonformním způsobem, a soud je tímto nálezem vázán (čl. 89 odst. 2 Ústavy) a dovoluje si na argumentaci zde obsaženou plně odkázat.

Podstatou žaloby je pak především polemika o tom, zda-li žalobcem provozované loterie nebo jiné podobné hry prostřednictvím CLS podléhají místnímu poplatku za provozovaný VHP nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí, stanovenému obecně závaznou vyhláškou města Jablonec nad Nisou č. 8/2010. Spor je o to, zda koncový IVT lze podřadit pod pojem „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí“ ve smyslu ustanovení § 10a zákona o místních poplatcích a zda vůbec místní poplatek za provozované „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí“ vybírat lze. Soudu je známo, že tato otázka byla již řešena jinými krajskými správními soudy (př. rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. 10. 2011, č. j. 10 A 61/2011-45, dostup. na www.nssoud.cz, rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 6. 2. 2013, č. j. 31 Af 131/2011-88 či ze dne 22. 1. 2013, č. j. 29 Af 33/2011-30) a zdejší soud neshledal důvod odchýlit se od závěrů, k nimž soudy dospěly v těchto rozhodnutích, a ostatně již v některých svých předchozích rozsudcích z cit. judikatury vycházel.

Stanovení místních poplatků patří do samostatné působnosti obce (§ 14 odst. 1 zákona o místních poplatcích) a obec je zavede obecně závaznou vyhláškou, ve které upraví podrobnosti jejich vybírání, zejména stanoví konkrétní sazbu poplatku, vznik a zánik poplatkové povinnosti, lhůty pro plnění ohlašovací povinnosti, splatnost, úlevy a případné osvobození od poplatků (§ 14 odst. 2 téhož zákona). Podle § 1 písm. g) zákona o místních

poplatcích, ve znění zákona č. 183/2010 Sb., mohou obce vybírat mimo jiné poplatky za provozovaný VHP nebo jiné technické herní zařízení povolení Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu (s odkazem na zákon o loteriích). Podle ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích může Ministerstvo financí povolovat i loterie a jiné podobné hry, které nejsou uvedeny v části první až čtvrté tohoto zákona, s tím, že v povolení budou všechny podmínky provozování podrobně stanoveny a použije přitom přiměřeně ustanovení části první až čtvrté zákona. Poplatku za provozovaný VHP nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podléhá každý povolený VHP nebo jiné technické herní zařízení a platí jej jeho provozovatel s tím, že sazba poplatku za každý VHP nebo jiné technické herní zařízení na tři měsíce může činit částku od 1 000 Kč do 5 000 Kč (§ 10a zákona o místních poplatcích).

Zákonné možnosti využilo město Jablonec nad Nisou a vydalo obecně závaznou vyhlášku č. 8/2010, která s účinností od 1. 1. 2011 nahradila dřívější obecně závaznou vyhlášku č. 3/2010. Podle čl. 3 vyhlášky č. 8/2010 místnímu poplatku podléhá jiné technické herní zařízení s tím, že poplatková povinnost vzniká dnem nabytí právní moci povolení k provozování a zaniká dnem pozbytí platnosti povolení k provozování, a s tím, že sazba za každý činí 5 000 Kč na 3 měsíce (případně v poměrné části, bude-li povoleno po dobu kratší než 3 měsíce), když podle čl. 7 vyhlášky nezaplacení poplatků včas nebo ve správné výši může podléhat zvýšení podle § 11 zákona o místních poplatcích.

Jak již soud uvedl, podstatou věci je pojem „jiné technické herní zařízení povolované Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“ v § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích. S argumenty žalobce soud nesouhlasí, neboť má za to, že za „jiné technické herní zařízení“ je ve smyslu zákona o loteriích třeba rozumět takové technické zařízení odlišné od VHP podle ustanovení § 17 zákona o loteriích, které je funkčně nedělitelné a slouží k realizaci loterie nebo jiné podobné hry ve smyslu ustanovení § 1 odst. 1 tohoto zákona.

Konkrétní skutkové okolnosti ohledně povolení Ministerstva financí vydaných žalobci nejsou sporné. Není pochyb o tom, že povolení udělená Ministerstvem financí žalobci jsou povolením podle ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích, tedy povolením loterie a jiné podobné hry, jakou jsou i CLS provozované žalobcem pod různými obchodními názvy. V povoleních je uveden také způsob provozování této hry, tedy CLS s centrální řídicí jednotkou, místními kontrolními jednotkami a připojenými koncovými terminály - IVT. Z hlediska poplatkové povinnosti ve vztahu k zákonu o místních poplatcích je však nerozhodné, na jakém principu či prostřednictvím čeho je povolená loterie provozována.

Není možné směšovat pojem „loterie a jiná podobná hra“ s pojmem „zařízení“, na němž je tato hra provozována. V rámci druhů loterií a jiných podobných her totiž převažují tzv. technické hry, jejichž provozování je přímo spojeno s technickým zařízením sloužícím k provozu této hry a toto je také v jednotlivých povoleních specifikováno. Jedná se o loterie a jiné podobné hry neupravené v části první až čtvrté zákona o loteriích a povolované Ministerstvem financí na základě zmocnění v ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích. Do této kategorie her tak jistě patří i hry provozované prostřednictvím CLS (včetně IVT), které by bez povolení herního zařízení, jež realizaci herního procesu zabezpečuje a v jehož softwaru je příslušná hra zakomponována, nebylo možno provozovat. Z pohledu funkční nedělitelnosti je nutné považovat za „jiné technické herní zařízení“ to, které je schopno

v důsledku napojení na centrální řídicí jednotku realizovat celý herní proces podle ustanovení § 1 odst. 1 zákona o loteriích, a tedy za předmět místního poplatku centrální jednotku a jeden kus IVT. Lze tak jediné potvrdit, že Ministerstvo financí je oprávněno povolit loterii nebo jinou podobnou hru provozovanou prostřednictvím CLS, jak ostatně konstatoval i Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 29/10, ze dne 14. 6. 2011, publ. na www.nalus.cz, podle kterého *„je přípustné, aby obec, pocituje-li takovou místní potřebu, regulovala obecně závaznou vyhláškou vydanou podle § 50 odst. 4 loterijního zákona ve spojení s § 2 písm. e) téhož zákona umístění i interaktivního videoloterijního systému, případně dalších přístrojů podobných výherním hracím přístrojům, a to jako součásti širší množiny přístrojů, k jejichž provozu vydává povolení Ministerstvo financí podle § 50 odst. 3 loterijního zákona. Vydáním obecně závazné vyhlášky obec nikterak nezasahuje do vlastní rozhodovací pravomoci ministerstva, které je kompetentní v případě inominačních loterií a jiných obdobných her, tj. zařízení, která nesplňují definici podle § 17 odst. 1 loterijního zákona, avšak současně jsou těmito zařízením podobná, posoudit splnění všech požadavků vyplývajících z části první až čtvrté zákona, jak mu ostatně ukládá § 50 odst. 3 loterijního zákona.“*

Povoluje-li Ministerstvo financí loterii nebo jinou podobnou hru neuvedenou v části první až čtvrté zákona o loteriích, je pak jeho povinností ve smyslu § 50 odst. 3 tohoto zákona přiměřeně použít ustanovení části první až čtvrté cit. zákona. Což ve vztahu k obsahovým náležitostem takového povolení také znamená přiměřenou aplikaci ustanovení týkajících se obsahových náležitostí povolení povolujících loterie nebo jiné hry uvedené v části první až čtvrté zákona o loteriích, včetně např. schválení herního plánu, schválení umístění (jiného technického) herního zařízení apod. Ministerstvo financí tak nepovoluje pouze provozování loterie nebo jiné podobné hry, ale také současně i provozování jiného technického herního zařízení nebo jinak pojmenovaného koncového zařízení, tedy i IVT. Jestliže tedy Ministerstvo financí povolilo jednotlivými povoleními provozování loterie nebo jiné podobné hry prostřednictvím CLS pod různými obchodními názvy, povolilo také současně i jednotlivé koncové IVT.

Soud ve shodě se žalovaným připomíná soud nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 29/10 ze dne 14. 6. 2011, v němž Ústavní soud (byť se zabýval souladem napadené obecně závazné vyhlášky obce s ustanovením § 50 odst. 4 zákona o loteriích) dospěl k závěru, *„že charakter interaktivní videoloterijních systémů neumožňuje jejich podřazení pod úzkou definici výherního hracího přístroje podle § 17 odst. 1 loterijního zákona, neboť videoloterijní terminály jakožto koncové herní stanice, které jsou součástí širšího a složitějšího systému, jehož jádro je umístěno centrálně, postrádají vlastnost kompaktnosti, kterou vyžaduje definice obsažená v § 17 odst. 1 loterijního zákona. Avšak nic nebrání tomu, aby byly podřazeny pod širší definici podle § 2 písm. e) loterijního zákona, neboť nepochybně se jedná o zařízení výherním hracím přístrojům podobná a sloužící témuž účelu“*. To plně odpovídá závěrům nejen správce poplatku a žalovaného a shora uvedené argumentaci soudu.

V případě žalobce tak byly splněny všechny zákonné podmínky pro to, aby jemu povolené loterie nebo jiné podobné hry provozované prostřednictvím CLS pod jednotlivými obchodními názvy her podléhaly zákonné povinnosti platit místní poplatek podle § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích, když tyto povolené loterii nebo jinou podobné hry

žalobce provozuje také prostřednictvím IVT jako „jiného technického herního zařízení“ a toto „jiné technické herní zařízení“ je povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu.

Odkazoval-li žalobce na výkladová stanoviska Ministerstva financí či se naopak dovolával výkladu zastávaného jinými odbornými institucemi, soud k tomu uvádí, že těmito zmiňovanými výklady nebyl vázán. Důkazy jimi proto neprováděl. Žalobcem zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu, týkající se problematiky výpočtu výše správních poplatků v případě loterií a jiných podobných sázkových her, podle názoru soudu není v rozporu se shora řečeným. Naopak, je třeba zohlednit systematiku zákona o loteriích, dále skutečnost, že zákon sám užívá termín „zařízení“, aniž by jej sám definoval, zejména je na místě zohlednit smysl vybírání místních poplatků. Pak lze jen stěží dojít k výkladu žalobcem zastávanému, tedy že by místnímu poplatku podléhal jen CLS jako celek provozovaný v rámci územní působnosti určitého správce poplatku (žalobcem patrně myšleno v územní působnosti správce poplatku nikoli v místě koncového IVT, tj. v místě centrální či místní jednotky).

Žalobce dále učinil tématem soudního přezkumu právní otázku, zda předmětem místního poplatku dle § 10a zákona o místních poplatcích a obecně závazné vyhlášky města Jablonec nad Nisou č. 8/2010 jsou všechna povolená jiná technická herní zařízení nebo pouze jiná technická herní zařízení provozovaná.

Každé ustanovení právního předpisu je nutno chápat v jeho celkovém smyslu, v kontextu s jinými ustanoveními příslušného právního předpisu i v souvislosti s celým právním řádem. Jelikož je pro danou věc klíčové právní posouzení textu právních předpisů, považuje zdejší soud za vhodné na tomto místě uvést přesná znění příslušných nejdůležitějších ustanovení účinných v rozhodné době.

Zákon o místních poplatcích tak stanovil:

§ 1 písm. g)

„Obce mohou vybírat [...] poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu¹⁵⁾.“

Poznámka pod čarou 15) odkazuje na zákon ČNR č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění zákona č. 70/1994 Sb.

§ 10a:

„(1) Poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podléhá každý povolený hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí. Obec není povinna poskytnout osvobození od tohoto poplatku.

(2) Poplatek za výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí platí jeho provozovatel.

(3) Sazba poplatku za každý výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí na tři měsíce činí od 1000 Kč do 5000 Kč.“

Z ustanovení § 1 písm. g) a § 10a odst. 1, 3 zákona o místních poplatcích vyplývá, že poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podléhá každý povolený výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí a zároveň že sazba poplatku za každý výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí na tři měsíce činí od 1 000 Kč do 5 000 Kč. Samo gramatické znění uvedených ustanovení ukazuje, že sazba poplatku nezávisí na faktickém provozu výherního hracího přístroje nebo jiného technického herního zařízení. Jedná se tedy o poplatek paušální, který se hradí za určité časové období. K tomuto závěru ostatně dospěl již Ústavní soud v publikovaném usnesení ze dne 7. 9. 1999, sp. zn. I. ÚS 249/99 (U 55/15 SbNU 309; rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>), v němž se zabýval podmínkou provozování výherního hracího přístroje u poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj, a to ve vztahu k dřívějšímu, avšak analogickému znění zákona o místních poplatcích. Vzhledem k obdobnému charakteru řešené právní otázky vycházel zdejší soud z tohoto usnesení i v nyní souzené věci.

Tyto zákonem stanovené mantinely předmětného místního poplatku byly v souladu s § 14 odst. 2 zákona o místních poplatcích konkretizovány již výše citovanou obecně závaznou vyhláškou města Jablonec nad Nisou č. 8/2010, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj, nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů, která s účinností od 1. 1. 2011 v čl. 3 mj. stanovila, že poplatková povinnost vzniká dnem nabytí právní moci povolení k provozování jiného technického herního zařízení s tím, že poplatková povinnost zaniká dnem pozbytí platnosti povolení k provozování jiného technického herního zařízení, když předmětem místního poplatku je podle čl. 2 cit. vyhlášky je předmětem poplatku každé jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí.

Jak již bylo řečeno, z § 14 zákona o místních poplatcích plyne, že zavedení a případná modifikace jednotlivých druhů místních poplatků v území obce patří do samostatné působnosti obce. Obec v první fázi rozhodne o zavedení daného místního poplatku, následně pak stanoví specifické podmínky jeho výběru (typicky stanovením sazby v zákonném rozmezí). Postupuje při tom přísně v mezích zákona, ale může stanovit poplatek i v menším rozsahu, než je zákonem stanovený maximální rozsah (kupříkladu by obec mohla stanovit, že poplatek ze vstupného dle § 6 zákona o místních poplatcích bude vybírán pouze ze vstupného na prodejní nebo reklamní akce, nikoliv však již ze vstupného na akce kulturní a sportovní). Tak postupovalo i město Jablonec nad Nisou, když na svém území zavedlo a vybíralo předmětný místní poplatek dle § 10a zákona o místních poplatcích pouze z fakticky provozovaných výherních hracích přístrojů. Pokud však jde o jiné technické herní zařízení, čl. 3 předmětné vyhlášky jednoznačně stanovil, že poplatek za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí se platí dnem právní moci povolení k provozování jiného technického herního zařízení a poplatková povinnost zaniká dnem pozbytí platnosti povolení k provozování jiného technického herního zařízení.

Byl-li za poplatníka místního poplatku v čl. 2 vyhlášky označen provozovatel výherního hracího přístroje nebo jiného technického herního zařízení povoleného Ministerstvem financí, nijak z takové definice nevyplývá, že by přístroj či zařízení muselo být provozováno. Jedná se pouze o vcelku logické označení osoby, které bylo uděleno povolení k provozování výherního

hracího přístroje nebo jiného technického herního zařízení povoleného Ministerstvem financí. Ostatně shodně poplatníka označuje i § 10a odst. 2 zákona o místních poplatcích.

Z výše uvedeného vyplývá, že obecně závazná vyhláška města Jablonce nad Nisou č. 8/2010 v mezích zmocnění obsaženého v zákoně o místních poplatcích stanovovala místní poplatek za každé jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí. V souladu s tím doměřily správní orgány žalobci místní poplatky za celkem 10 IVT a 2 další koncová zařízení CLS jako jiná technická herní zařízení, povolená Ministerstvem financí, v závislosti na právní moci dotčených povolení Ministerstva financí, nikoli v závislosti na skutečném uvedení těchto zařízení do provozu. Nejednalo se tak o případ, kdy by neměl správce poplatku k vydání platebního výměru zákonný podklad, soud proto neshledal jeho rozhodnutí a následně i rozhodnutí žalovaného z namítaného důvodu nezákonnými či dokonce protiústavními. Rovněž nedošlo k porušení zásady zákonnosti ani principu zákazu zneužití pravomoci správního orgánu.

Soud nemá za to, že by se v projednávané věci jednalo o takový případ nejasné dikce shora cit. zákonných ustanovení, který by měl vést k aplikaci žalobcem uváděných zásad *in dubio mitius (in dubio pro libertate)* a v důsledku toho k závěru o tom, že místní poplatek nebyl žalobce za koncové IVT vůbec povinen platit, resp. jen za provozovaná jiná technická herní zařízení.

Soud ovšem shledal důvodnými žalobní námitky směřující do navýšení místního poplatku z důvodu jeho neuhrazení včas a ve správné výši.

Podle § 11 zákona o místních poplatcích nebudou-li poplatky zaplacený (odvedeny) včas nebo ve správné výši, vyměří obec poplatek platebním výměrem. Včas nezaplacené (neodvedené) poplatky nebo jejich nezaplacenou (neodvedenou) část může obec zvýšit až na trojnásobek. Vyměřené poplatky se zaokrouhlují na celé koruny nahoru (odst. 1). Penále, úrok z posečkání nebo splátek daně a úrok z prodlení se neuplatňují (odst. 2). Navýšení poplatků podle právě cit. ustanovení zákona o místních poplatcích bylo zakotveno v čl. 7 vyhlášky č. 8/2010, z důvodu nezaplacení místních poplatků včas nebo ve správné výši, a svou povahou představovalo určitou sankci za prodlení s placením místních poplatků.

Navýšení místních poplatků až na trojnásobek včas nezaplacené části místních poplatků bylo věcí volného uvážení správního orgánu („může podléhat zvýšení“), když vyhláška č. 8/2010 v daném směru žádná kritéria navýšení těchto poplatků neupravovala. I rozhodnutí založené na volném správním uvážení (v daném případě záleželo na úvaze správce poplatku, zda k navýšení místního poplatku přistoupí, a správce poplatku neměl stanovena pro jeho navýšení ani žádná kritéria) je přezkoumatelné soudem. Jak vyložil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 2. 2007, č. j. 4 As 75/2006-25, publ. ve Sb. NSS č. 1194/2007, správní soud u takového rozhodnutí zkoumá, zda správní orgán volné uvážení nezneužil, nepřekročil jeho meze, když i tam, kde rozhodnutí správního orgánu závisí toliko na jeho uvážení, „... je správní orgán omezen zákazem libovůle, příkazem rozhodovat v obdobných věcech obdobně a ve stejných věcech stejně (různost rozhodování ve stejných či obdobných věcech může být právě projevem ústavně reprobované libovůle), tj. zejména principem rovnosti, zákazem diskriminace, příkazem zachovávat lidskou důstojnost, jakož i povinností

výslovně uvést, jaká kritéria v rámci své úvahy použil, jaké důkazní prostředky si opatřil, jaké důkazy provedl a jak je hodnotil, ...“. Využil-li správce poplatku v žalobcově případě možnosti dle zákona o místních poplatcích a shora uvedené vyhlášky a sáhl k navýšení místního poplatku, muselo být jeho rozhodnutí, založené na diskrečním právu, přezkoumatelné v shora naznačených mezích.

Jak ale žalobce namítal, rozhodnutí správce poplatku je nepřezkoumatelné, neboť žádné skutkové okolnosti (např. doba prodlení, počet takových nezaplacení, postup žalobce v řízení, splnění ohlašovací povinnosti, zaplacení části místního poplatku, apod., jež jsou obvykle zohledňována jako kritéria při ukládání sankcí) a jejich následné vyhodnocení, které vedlo k navýšení místního poplatku na dvojnásobek, neobsahuje. Rozhodnutí správce poplatku o navýšení včas nezaplaceného místního poplatku tak zůstalo nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, právě z hlediska dodržení principů zákazu zneužití správního uvážení, zákazu diskriminace, zásady rovnosti subjektů, požadavku legitimního očekávání toho, aby správní orgán v obdobných případech rozhodoval obdobně. Žalovaný pak jen konstatoval souladný postup správce poplatku dle § 11 zákona o poplatcích, když podle předmětné vyhlášky měl možnost navýšení až na trojnásobek, aniž by žalobcem vytýkanou vadu jakkoli napravil.

V. Závěrečné shrnutí a náklady řízení

Ačkoli soud posoudil převážnou většinu žalobních námitek jako nedůvodných, ve vztahu k navýšení místního poplatku podle § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích a příslušných článků obecně závazné vyhlášky města Jablonec nad Nisou č. 8/2010 shledal napadená rozhodnutí nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů, proto žalobě vyhověl a rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení postupem dle § 78 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s., v němž bude žalovaný vysloveným právním názorem soudu vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Úkolem správních orgánů bude rozhodnutí o navýšení nezaplaceného místního poplatku opřít o skutkové důvody tak, aby rozhodnutí bylo přezkoumatelné z hlediska dodržení principů zákazu zneužití správního uvážení, zásady rovnosti a legitimního očekávání rozhodování správních orgánů, zákazu diskriminace. Soud přitom žalovanému připomíná jeho povinnost pohybovat se v mantinelech vymezených ustanovením § 116 odst. 1, příp. odst. 3 daňového řádu. Neshledá-li žalovaný u navýšení místních poplatků důvody pro změnu vydaného platebního výměr v části týkající se navýšení, případně pro vrácení věci správci poplatku k rozhodnutí o odvolání podle § 113 odst. 1 daňového řádu se závazným pokynem, a bude mít za to, že navýšení z důvodu nezaplacení místních poplatků ve stanovené výši včas bylo v pořádku, doplní argumentaci správce poplatku v odůvodnění svého rozhodnutí tak, aby rozhodnutí o navýšení přeplatku bylo přezkoumatelné shora naznačeným způsobem a vycházelo ze zjištěných skutkových okolností případu, když rozhodnutí správními orgány vydaná v prvním stupni řízení a řízení odvolacím zásadně tvoří jeden celek.

Ve věci soud rozhodoval, aniž by nařídil ústní jednání, a to v souladu s § 51 odst. 2 ve spojení s § 76 odst. 1 s. ř. s..

Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. věta první má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Ve věci byl žalobce úspěšný, má tak právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení.

Ty byly v jeho případě tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 3 000 Kč dle příslušné položky Sazebníku soudních poplatků, odměnou právního zástupce za 2 úkony právní služby ve výši 6 300 [2 úkony právní služby po 2 100 Kč dle § 7 bodu 2, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a), d), vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném do 31. 12. 2012 v souladu s čl. II přechodných ustanovení vyhl. č. 486/2012 Sb.], náhradou hotových výdajů ve výši 600 Kč (2 paušály po 300 Kč za 2 úkony právní služby dle § 13 odst. 1, odst. 3 advokátního tarifu), a částka 1 008 Kč odpovídající příslušné 21 % DPH z odměny a příslušné náhrady, celkem tedy 8 808 Kč. Úkon právní služby spočívající v převzetí zastoupení dalším advokátem soud nepokládal za účelně vynaložený náklad žalobce, neboť ke změně zástupce došlo ve fázi řízení před krajským soudem, kdy nově zvolený zástupce již nemusel a ani v řízení žádné další úkony právní služby nečinil. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen žalobci zaplatit v soudem stanovené lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku, k rukám jeho právního zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 10. května 2013.

Za správnost vyhotovení:
Zita Frydrychová

Mgr. Lucie Trejbalová, v.r.
předsedkyně senátu